

Inspectoratul Național de Probațiune

Administrația Națională a Penitenciarelor

ORDIN COMUN

mun. Chișinău

27 iunie 2018
27 iunie 2018

Nr. 04
Nr. 92

pentru aprobarea Regulamentului cu privire la pregătirea pentru liberare a persoanelor ce execută o pedeapsă penală privativă de libertate

În scopul executării obiectivului nr. 1, acțiunii nr.1.1.a, măsura nr. 6 din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului probațiunii pentru anii 2016-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1015 din 01 septembrie 2016 și obiectivului specific nr.4.5 din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului penitenciar pentru anii 2016-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1462 din 30 decembrie 2016, în temeiul pct. 13 subpct. 3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 827 din 10 septembrie 2010, precum și în temeiul pct. 11 subpct. 11) și pct. 14 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 437 din 15 mai 2018,

ORDONĂM:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la pregătirea pentru liberare a persoanelor ce execută o pedeapsă penală privativă de libertate (*conform anexei*).

2. Controlul executării prezentului ordin se atribuie Inspectoratului Național de Probațiune și Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Director adjunct
Ghenadie CEBAN

Director interimar
Aureliu SUHAN

Anexă
la Ordinul comun al directorului
Inspectoratului Național de Probațiune și
directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor
nr. 04 din 27 06 2018
nr. 92 din 27 06 2018

REGULAMENT

cu privire la pregătirea pentru liberare condamnaților

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Prezentul Regulament reglementează activitatea organelor de probațiune și instituțiilor penitenciare în vederea organizării și desfășurării procesului de asistență psiho-socială și realizării procesului de pregătire pentru liberare a persoanelor aflate în detenție în vederea reintegrării sociale a acestora.

2. Prevederile Regulamentului se realizează în strictă conformitate cu prevederile Convenției europene pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, Regulilor Standard Minime ale ONU în Administrarea Justiției Juvenile - Regulile de la Beijing, Regulilor ONU pentru Protecția Minorilor Privati de Libertate, Convenției Europene cu privire la supravegherea persoanelor condamnate condiționat cu suspendarea executării pedepsei și eliberate înainte de termen din penitenciar, Recomandării Comitetului de Miniștri ai Statelor Membre, Referitoare la Regulile Penitenciare Europene Rec(2006)2, Constituției Republicii Moldova, Codului penal, Codului de procedură penală și Codului de executare, Legii nr. 8 din 14.02.2008 cu privire la probațiune, Legii nr. 300 din 21.12.2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, Legii nr. 297-XIV din 24.02.1999 cu privire la adaptarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție, Hotărârii Guvernului nr. 331 din 23.04.2009 cu privire la unele măsuri de reintegrare socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție, Hotărârii Guvernului nr. 583 din 26.05.2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați și a altor acte normative din domeniul execuțional-penal.

3. Procesul de reintegrare socială se realizează din prima zi de detenție și este constituit din activități specifice în domeniul educațional, psihologic și social ce au drept scop recuperarea și reintegrarea psiho-socială și profesională a condamnaților, ajutându-le în rezolvarea problemelor legate de situația lor socială sau viața personală, astfel încât să reducă riscul săvârșirii unor noi infracțiuni și să faciliteze reintegrarea în societate a acestor persoane.

4. Procesul de pregătire pentru liberare condamnaților se realizează în instituția penitenciară în ultimele 6 luni de detenție, în conformitate cu art.228 din Codul de

executare și urmărește consolidarea legăturilor sociale în vederea adaptării și acomodării la viața socială în comunitate. Procesul se realizează prin intreracțiunea Inspectoratului Național de Probațiune și sistemului administrației penitenciare.

5. Interacțiunea Inspectoratului Național de Probațiune și a birourilor de probațiune cu Administrația Națională a Penitenciarelor și instituțiile penitenciare a acestuia, va cuprinde intervenții specifice în scopul diminuării capacității condamnaților de a săvârși un nou act infracțional și reintegrării lor în societate, realizate la toate etapele executării pedepsei.

6. Responsabili pentru realizarea procesului de asistență în vederea reintegrării sociale și pregătirii pentru liberare a condamnaților sunt următorii specialiști:

- a) asistentul social și/sau educatorul din cadrul instituțiilor penitenciare;
- b) consilierul de probațiune din cadrul biroului de probațiune.

7. În procesul de reintegrare socială a condamnaților, consilierul de probațiune, asistentul social și/sau educatorul, vor folosi metodologii de intervenție corespunzătoare individualizate, specifice fiecărui caz. Condamnatul trebuie să fi tratat nediscriminatoriu, cu respectarea dreptului la libera exprimare și confidențialitate.

Capitolul II

Asistența condamnaților la etapa inițială

8. Asistența condamnaților la etapa inițială a detenției constituie activități de evaluare a nevoilor și riscurilor, precum și aplicarea unui tratament individualizat pentru fiecare condamnat, consemnat în Planul individual de resocializare.

9. La etapa inițială, birourile de probațiune vor oferi suport informațional, la solicitarea administrației instituției penitenciare, cu privire la:

- a) referatul presentențial de evaluare psiho-socială a personalității condamnatului pentru anexarea la Programul individual de executare a pedepsei condamnatului, dacă un asemenea referat a fost întocmit;
- b) informații despre familia condamnatului, relațiile cu părinții/soția/copiii;
- c) informații despre studiile condamnatului;
- d) acte de stare civilă sau acte de identitate a condamnatului, în caz în care acesta afirmă prezența actelor la domiciliu;
- e) alte informații relevante pentru identificarea nevoilor sociale ale condamnatului.

10. Informația oferită de către organul de probațiune va fi anexată la dosarul personal al condamnatului și/sau la Programul individual de executare a pedepsei condamnatului, aprobat prin ordinul DIP nr.183 din 21 septembrie 2007.

Capitolul III

Asistența condamnaților

la faza executării nemijlocite a pedepsei

11. Asistența condamnaților faza executării nemijlocite a pedepsei constă în desfășurarea intervențiilor recuperative pe domeniul educativ, psihologic și social, oferirea suportului juridic și asistenței psiho-sociale pentru reintegrarea lor socială.

12. Pentru consolidarea și menținerea legăturilor sociale ale condamnaților, birourile de probațiune vor oferi, la solicitarea administrației instituției penitenciare, suport informațional cu privire la relațiile cu membrii familiei, persoanele cu care se află în concubinaj sau, după caz, cu alte persoane de semnificație.

13. Intervențiile recuperative pot fi realizate de către administrația instituției penitenciare în colaborare cu consilierul de probațiune sau reprezentanții instituțiilor guvernamentale și neguvernamentale ce asigură suport în procesul de reintegrare socială a condamnaților.

14. În cazul asistenței specializate pentru o anumită categorie de condamnați (minori, deținuți consumatori de droguri, HIV, etc.), consilierul de probațiune poate fi numit în calitate de membru al echipei multidisciplinare create în cadrul instituției penitenciare, în baza ordinului DIP nr.373 din 31 decembrie 2014.

15. Pentru asigurarea transparenței și eficientizării procesului decizional cu privire la evoluția comportamentului condamnatului pe parcursul detenției, consilierii de probațiune vor participa la ședințele Comisiei penitenciare.

Capitolul IV

Asistența condamnaților

la etapa finală a executării pedepsei

16. Asistența condamnaților la etapa finală a executării pedepsei este constituită din programe și intervenții structurate de pregătire pentru liberare și începe nu mai târziu de 6 luni pînă la liberarea din penitenciar.

17. La solicitarea biroului de probațiune, în a cărei rază teritorială de activitate se află instituția penitenciară, administrația penitenciarului va prezenta informația privind persoanele ce urmează a fi liberate în legătură cu expirarea termenului și persoanele ce urmează a fi prezentate pentru liberarea condiționată înainte de termen.

18. Administrația penitenciarului va asigura accesul consilierilor de probațiune în instituțiile penitenciare pentru petrecerea convorbirilor, desfășurarea intervențiilor structurate, derularea activităților planificate în vederea asistării condamnaților la etapa finală, ce vor:

- a) oferiri suport informațional pentru supravegherea post-detenție;
- b) acorda asistență condamnatului la solicitarea acestuia;
- c) participa la ședințele Comisiei penitenciare, în cadrul cărora se vor examina cererile condamnaților pentru liberare condiționată înainte de termen.

19. Asistentul social și/sau psihologul în comun cu consilierul de probațiune vor aplica Programul de pregătire pentru liberare, axat pe schimbare comportamentală, aprobat prin ordinul DIP nr.42 din 6 februarie 2017.

20. Asistentul social va identifica, la solicitarea consilierului de probațiune, și va prezenta informații despre: locul de trai după liberare declarat de către condamnat, relațiile cu familia și rudele apropiate ale acestuia, necesitățile de angajare în câmpul muncii și/sau studii profesionale, alte informații relevante ce urmează a fi consemnate de către consilierul de probațiune în *Ancheta privind reintegrarea socială a persoanei eliberate din penitenciar (conform anexei la prezentul Regulament)*, întocmită în cazul liberării condiționată înainte de termen, conform art.91 din Codul penal, în vederea transmiterii și informării biroului de probațiune în a cărui rază teritorială va domicilia condamnatul, după liberare.

Capitolul V

Asistența persoanelor la etapa post-detenție

21. În cazul liberării condiționate înainte de termen a condamnatului, precum și în cazul acordării asistenței post-detenție, conform acordului încheiat, instituția penitenciară va expedia biroului de probațiune, la solicitare, informații relevante despre acesta, în care se reflectă comportamentul condamnatului pe parcursul detenției, participarea la programe pe domeniul educației, psihologiei și asistenței sociale și ultima caracteristică aprobată în cadrul Comisiei penitenciare.

Capitolul VI

Colaborarea cu alte instituții guvernamentale și organizații necomerciale

22. Activitățile de pregătire către liberare și reintegrare socială impun implicarea mai multor organizații și specialiști din domeniul social în rezolvarea problemelor deținutului, potrivit Legii nr.297 din 04.02.1999 cu privire la adaptarea socială a persoanelor eliberate din detenție.

23. Birourile de probațiune, de comun cu instituțiile penitenciare, vor implica instituții guvernamentale și organizații necomerciale în vederea executării măsurilor obligatorii stabilite în privința condamnatului cum ar fi: identificarea locurilor de muncă disponibile, a cursurilor de școlarizare, a cursurilor de calificare sau recalificare profesională, etc.

24. Birourile de probațiune, de comun cu instituțiile penitenciare, vor crea o rețea de suport locală și națională, în vederea reintegrării socio-profesionale a persoanelor ce urmează să se libereze din detenție, realizată prin:

a) stabilirea de contacte oficiale preliminare cu instituții specializate în vederea creării unor posibilități de pregătire profesională, de reciclare și de perfecționare profesională în conformitate cu cerințele pieței forței de muncă;

b) stabilirea de contacte oficiale preliminare cu agențiile pentru ocuparea forței de muncă în vederea oferirii de informații veridice condamnaților despre locurile de muncă vacante și despre alegerea unui loc de muncă corespunzător, în vederea facilitării înregistrării lor la oficiul forței de muncă;

c) stabilirea de contacte cu agenții specializate pentru facilitarea închirierii de locuințe, la cererea persoanelor care nu au rude sau alte legături sociale;

d) stabilirea de contacte cu agenții specializate pentru facilitarea plasării persoanelor de vârstă înaintată și a persoanelor cu dizabilități în instituții de plasament, la cererea lor.

Capitolul VII

Dispoziții finale

25. Inspectoratul Național de Probațiune și Administrația Națională a Penitenciarelor realizează evaluarea semestrială a activității de pregătire către liberare și reintegrare socială a condamnaților și, conform rezultatelor, vor înainta propuneri de eficientizare a acesteia.

26. Rezultatele evaluării activității pregătirii pentru liberare și reintegrare socială în urma generalizărilor vor fi prezentate în rapoarte anuale către Ministerul Justiției.

Anexă la Regulamentul cu privire la pregătirea
către liberare a condamnaților

ANCHETA
privind reintegrarea socială a persoanei eliberate din penitenciarul

(denumirea instituției penitenciare)

Numele, prenumele, patronimic